

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania
gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca
się 60 halerczy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie. 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie 4 K — h
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy
lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz pe-
tutowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz
2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. —
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy
tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer
pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 594.

Lwów, sobota 23. marca 1912.

Rok II

Sprawy wewnętrzne.

Izba posłów.

(59 posiedzenie XXII. sesji z dnia 22. marca).

Wiedeń. (TBK). P. Głabiński zgłosił wniosek w sprawie dóbr leśnych w Galicyi na podstawie ustawy z 16. kwietnia 1890.

Z porządku dziennego po przemówieniach mowców generalnych Choca i Krafta, odesłano ustawę wojskową do komisji wojskowej.

Przystąpiono do obrad nad

sprawozdaniami komisji legitymacyjnej

w sprawie weryfikacji wyborów.

Dyskusję nad sprawozdaniem komisji legitymacyjnej rozpoczął sprawozdawca p. dr. German, który przedstawił sprawozdanie komisji tej o wyborze posła Kolischera. Referent stwierdził na wstępie swych wywodów, że Izbie posłów po raz pierwszy od lat 18 jest w możności prowadzenia obrad o wyborach. Mowca zalecił uznanie wyboru posła Kolischera za ważny.

Po sprawozdaniu dra Germana mówił Petrycki o wyborach w Galicyi, szczególnie o wyborze Osuchowskiego, potem zaczął omawiać sprawę nietykalności poselskiej Starucha.

Wiceprez. Pernerstorfer przerwał mowcy, zwracając uwagę, że na dzisiejszym porządku są sprawy nietykalności umieszczone jako osobny punkt obrad, wtedy będzie sposobność mówić o tych sprawach.

Petrycki nadal usiłuje przemawiać w sprawie Starucha.

P. Staruch ciągle wykrzykuje. Wiceprez. Pernerstorfer przywołuje go do porządku.

Petrycki oświadcza, że sprawę tę poruszy w drodze zapytania do przewodniczącego.

P. Markow omawiał dalej sprawę rzekomych nadużyć przy wyborach w Galicyi.

Wiceprez. Pernerstorfer zauważył, że wywody Markowa zupełnie nie odnoszą się do wyboru Kolischera i że mowca nie przemawiał o przedmiocie, będącym na porządku obrad.

P. German w wywodzie końcowym stwierdził, że o wyborze p. Kolischera mowcy ani słowem nie wspomnieli, niema przeto żadnych wątpliwości co do wniosku komisji legitymacyjnej, aby wybór Kolischera uznać za ważny.

Wniosek ten uchwalono.

Następnie po referacie p. Germana uznano za ważny wybór p. Lea, a na podstawie sprawozdania p. Liebermanna uznano za ważne wybory Marka i Daszyńskiego.

Nastąpiły sprawozdania komisji nietykalności poselskiej.

Izba zgodnie z wnioskami komisji nie przychyliła się do żądania sądu okręgowego w Brzeżanach o wydanie Starucha, zgodziła się zaś na żądanie sądu stanisławowskiego co do wydania Baczyńskiego za obrazę czci.

Po załatwieniu poszczególnych spraw nietykalności poselskiej referował p. Adolf Gross o przedłożeniu rządowem w sprawie postanowień przejściowych dla podatku domowego w miejscowościach połączonych z Krakowem.

P. Rosner wskazując, że w gminach przyłączonych do Krakowa mieszka w większości ludność włościańska, postawił wniosek dodatkowy w sprawie ulg podatkowych dla tych budynków, które w czasie połączenia z Krakowem już stały i po koniec 1919 r. podlegają podatkowi domowo-klasowemu.

Projekt ustawy wraz z dodatkiem Rosnera, popartym przez referenta, uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

Następnie przyjęła Izba w drugim i trzecim czytaniu po referacie Steinhausa ustawę o prawie budowania domów na obcym gruncie. Prawo to gaśnie po upływie 80 lat. Właściciel gruntu (gmina, kraj, stowarzyszenie) otrzymuje za używanie gruntu czynsz. Na domy tego rodzaju może być zaciągnięta pożyczka hipoteczna. Ustawa ta ma doniosłe znaczenie dla przyniesienia ulgi w kwestyi drożyzny mieszkań.

Nastąpiły zapytania do przewodniczącego. Wśród odczytanych wpływów jest wniosek Galla o zmianie § 46 ustawy kwaterekowej z 11 lipca 1879. Paragraf ten wyznacza wynagrodzenie za kwaterek oficerów; wnioskodawca proponuje podwyżkę tego wynagrodzenia, które absolutnie nie odpowiada dzisiejszym stosunkom.

Interpelację wniósł p. Gall do prezesa gabinetu i ministra handlu w sprawie wydalenia żydów galicyjskich z Węgier.

Następne posiedzenie we wtorek o g. 11 przed połud. Na porządku dziennym po trzech drobniejszych przedłożeniach umieszczono jako punkt czwarty pierwsze czytanie ustawy o drogach wodnych.

Z Komisji.

Wiedeń. (TBK). Komisja legitymacyjna uchwaliła uznać za ważne wybory pp. Buzka, Raucha i Kleskiego.

Komisja gospodarcza przyjęła brukselską konwencję cukrową, wraz z rezolucją, wzywającą rząd do wniesienia przedłożenia w sprawie odpowiedniego zniesienia podatku od cukru.

Komisja prasowa uchwaliła wezwać rząd, aby w 8 dni po ukończeniu ankiety prasowej zajął stanowisko w sprawie ustawy prasowej.

Koło polskie.

Wiedeń. (TBK). Po zakończeniu dyskusji nad sprawą pierwszego czytania przedłożenia kanałowego, w której to dyskusji zabierali dalej głos Kozłowski, Angerman, Kolischer i Buzek, zapadła na wniosek Kozłowskiego następująca uchwała:

„Koło polskie uprasza prezydium, aby przed rozpoczęciem obrad komisji wodnej zdało spra-

wę z rokowań z rządem i stronnictwami w sprawie kanałów i regulacji rzek“.

Głosowanie nad rezolucjami Koła odroczone.

Imieniem Koła przemawiać będzie w Izbie jako pierwszy mowca prezes Leo, na dalszych mowców wyznaczono Kędziora, Kozłowskiego, Rosnera, Loewensteina i Angermana.

Rusini przeciw Kanałom.

Wiedeń. (Tel. wł.). Klub ukraiński odbył wczoraj pod przewodnictwem dra Kostia Lewickiego posiedzenie, na którym przeprowadzono dyskusję nad nowelą kanałową i postanowiono nowelę tę zwalczać w sposób stanowczy (!).

Hr. Khuen w Wiedniu.

Wiedeń. (TBK). Prezydent gabinetu węgierskiego hr. Khuen i minister handlu dr. Lukacs przybyli wczoraj wieczorem o godz. 7-mej do Wiednia.

Wiedeń. (Tel. wł.). Tak w tutejszych jak i w budapeszteńskich kołach politycznych przypuszczają, że hr. Khuen, który wczoraj wieczorem przybył do Wiednia, aby reprezentować rząd węgierski przy przyjęciu cesarza Wilhelma II., będzie jutro na posłuchaniu u cesarza i wróci do Budapesztu już jako nowomianowany lub przynajmniej desygnowany prezydent ministrów. Hr. Khuen podejmie rokowania ze stronnictwami celem ustalenia rzeczowych podstaw dla akcji cellem utworzenia nowego gabinetu. Idzie przede wszystkim o takie sformułowanie rezolucji w sprawie powoływania rezerwy pod broń, która mogłaby otrzymać zgodę Wiednia. Celem przewycięzania przesilenia parlamentarnego wyłonił się nadto obecnie projekt uchwalenia ustawy ogólnej natury, normującej krótko w głównych zarysach przyszłe prawo powszechnego głosowania. Nowy rząd musiałby objąć także gwarancję co do spokojnego przebiegu sesji delegacyjnej.

Justhowcy oświadcza, że o ponownym powołaniu hr. Khuena nie ma mowy, podkreślając przytem, że dotychczas hr. Khuen nie otrzymał powołania, aby stawił się na audyencji u cesarza.

Ankieta emigracyjna.

Wiedeń. (TBK). Wczoraj ankieta emigracyjna obradowała w dalszym ciągu nad pytaniem, czy ustawa emigracyjna ma objąć tylko emigrację zamorską, czy też również sezonową kontynentalną. Posłowie L. Cegielski i Trylowski, ks. Tytus Wojnarowski, dr. Fr. Landau i ks. dziekan Jan Wolański przemawiali za rozdzieleniem obu tych emigracji przez ustawodawstwo, bo obie wykazują wielkie różnice i rozdzielenie ich ułatwi wykonywanie przepisów ustawowych.

Pp. Straucher i Wityk, oraz znawca włościanin Klindera przemawiali za ustawowem uregulowaniem tak emigracji zamorskiej, jak i sezonowej przez jedną ustawę, która może się

składać z dwu części. Dalej omawiali sprawę zaprowadzenia obowiązkowych lub fakultatywnych kart legitymacyjnych dla emigrantów sezonowych.

Dr. Landau omawiał stosunki i organizację emigracji żydowskiej w Austrii i krajach sąsiednich. Wyraził życzenie, aby rozdzielono kwestię udzielania informacji i aby informacji w sprawie emigracji zamorskiej udzielał centralny urząd emigracyjny, w sprawie zaś emigracji sezonowej ciała autonomiczne.

P. Cegielski podzielił to zdanie, a nadto domagał się utworzenia inspektoratów emigracyjnych, oraz wysyłanie zaufanych ludzi, którzyby konwojowali emigrantów i otaczali ich podczas transportu swą opieką.

W sprawie „darowizny“ gmachu prokuratury skarbu we Lwowie.

Wiedeń. (TBK.) W sprawie wiadomości o rzekomem oddaniu w drodze darowizny starego budynku prokuratury skarbu we Lwowie arcybiskupowi ormiańskiemu dowiadujemy się, że budynek ten, który graniczy z realnością ormiańsko-katol. kapituły, po przeniesieniu prokuratury skarbu do nowego gmachu, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, ma być oddany w drodze kupna galic. funduszowi religijnemu za cenę szacunkową 130.000 K, a mianowicie w tym celu, aby w części tego budynku pomieszczeni byli członkowie ormiańskiej kapituły, dla której nie wystarczają zajmowane dotąd lokalności, podczas gdy reszta budynku ma być na rzecz funduszu religijnego odpowiednio wyzyskana przez wynajmowanie. Rokowania w sprawie tej transakcji rozpoczęło ministerstwo oświaty imieniem funduszu religijnego już przed kilkoma laty.

Kwestya językowa w Czechach.

Wiedeń. (TBK.) „Slav. Corr.“ donosi: Wczoraj przed południem odbyła się konferencja w sprawie uregulowania kwestyi językowej u władz krajowych w Czechach. W obradach, które trwały do godziny 2 po południu, brali udział: minister Heinold, namiestnik ks. Thun, oraz posłowie: Kramarz, Körner i Roller.

Bursze przeciw Mahlerowi.

Praga. (Tel. wł.). Bursze tutejszego uniwersytetu wydali odezwę, w której protestują przeciwko umieszczeniu nazwiska b. posła syonistycznego z Trembowli Mahlera, jako docenta prywatnego, w tegorocznym spisie wykładowców. Bursze przestrzegają Mahlera, aby nie odważył się rozpocząć wykładów na uniwersytecie praskim.

Burzliwe posiedzenie wiedeńskiej Rady miejskiej.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczorajsze posiedzenie Rady gminnej było widowiskiem skandalicznych zajęć w czasie przemówienia radnego socjal. Winarskyego, który omawiał wydalenie tramwajarzy i bardzo ostro występował przeciwko zarządowi miejskiemu. Winarskyego wspomagali także inni radni socjalistyczni i liberalni. Utarczka słowna była tak namiętna, iż zmieniła się w ogólne zamieszanie i zachodziła obawa, że przyjdzie do czynnych zniewag.

Wiceprezydent Hierhammer kilkakrotnie przerywał posiedzenie, a wydział dyscyplinarny trzykrotnie obradował i ostatecznie wykluczył z posiedzenia socjalistycznych radnych Winarskyego, Skareta i Schuhmeiera oraz 2 radnych liberalnych. W końcu opuścili wszyscy radni opozycjoni salę obrad wśród burzliwych protestów.

Sprawy zagraniczne.

Wilhelm.

Wilhelm II. w Wiedniu.

Berlin. (TBK.) Cesarz Wilhelm z księciem Augustem Wilhelmem i jego żoną i córką księżniczką Wiktoryą Ludwiką wyjechał wczoraj o godzinie 7. wieczorem pociągiem dworskim do Wiednia.

Wiedeń. (TBK.) Dziś na dworcu powita cesarza Wilhelma imieniem cesarza Franciszka Józefa arcyks. Leopold Salwator.

Cesarz Wilhelm w ambasadzie włoskiej.

Berlin. (TBK.) Cesarz Wilhelm wczoraj przed południem złożył dłuższą wizytę w ambasadzie włoskiej.

Refleksy podróży Wilhelma.

Konstantynopol. (Tel. wł.). Sułtan wysłał na wyspę Korfu deputację celem powitania cesarza Wilhelma. Z wielkiem zainteresowaniem oczekują tu spotkania cesarza Wilhelma z królem Wiktorem Emanuelem.

Porta otrzymała wiadomość, iż rząd włoski wydał rzekomo rozkaz, aby na razie wstrzymano wszelkie operacje ofenzywne w Trypolisie i Cyrenaice.

Pismo odręczne Wilhelma II. do cara.

Londyn. (Tel. wł.). „Times“ donosi, że cesarz Wilhelm wystosował do cara własnoręczne pismo, w którym podkreśla polepszenie się stosunków między Rosją a Niemcami. Jak słychać, pismo to zrobiło w Petersburgu bardzo korzystne wrażenie.

Niemieckie przedłożenie wojskowe i flotowe.

Berlin. (TBK.) Według wiadomości „Nordd. Allg. Ztg.“ nowe przedłożenie wojskowe zawiera ogólne żądanie pomnożenia stanu czynnego i zapowiada równoczesne podwyższenie żołdu. Przedłożenie o marynarce ma na celu utworzenie trzeciej czynnej eskadry. Ogólne zapotrzebowanie wynosi na 1912 r. 97.000 ludzi, a na 1913 rok 127.000 ludzi.

Wojna włosko-turecka.

Znów bombardowanie!

Perim. (TBK.) Kanonierka włoska bombardowała wczoraj brzeg o kilka mil na północ od Perim.

Zamknięcie Dardaneli?

Medyolan. (Tel. wł.). „Corriere della Sera“ donosi z Aten, że onegdaj zaczęto w Dardanelach zakładać miny podwodne. Dotychczas nie wydarzył się żaden wypadek, ale niebezpieczeństwo katastrof okrętowych jest bardzo znaczne.

Strajki górnicze.

Londyn. (Tel. wł.). Powszechnie spodziewają się, że w wtorek lub najpóźniej w środę strajk będzie ukończony. Onegdajsze głosowanie w Izbie posłów dowodzi, że przyjęcie przedłożenia rządowego jest zapewnione. W poniedziałek będzie miało przedłożenie moc ustawy obowiązującej. Oczywiście nie oznacza to jeszcze zakończenia strajku, bo nie jest jeszcze pewnem, czy górnicy jednomyślnie na tej podstawie powrócą do pracy.

Charakterystyczną jest jedna uwaga ministra wojny Haldane'a, który powiedział: „Nie mamy ani prawa, ani mocy zmusić 850.000 robotników do powrotu do pracy, ale mamy obowiązek tym, którzy chcą pracować, zagwarantować wolność pracy“.

Londyn. (TBK.) Górnicy Walii północnej zadowoleni są z dyskusji w parlamencie i godzą się z myślą podjęcia pracy w poniedziałek. Pewne niezadowolenie wywołuje szybkie wyczerpanie się funduszy strajkowych. Górnicy kilku kopalń chcą zerwać stosunki z Związkiem.

Londyn. (TBK.) Związek robotników górniczych zebrał się wczoraj znów na obrady, które atoli odroczył do dzisiaj. Komunikatu urzędowego o wczorajszych obradach nie wydano.

Londyn. (TBK.) Dziennikarza Guy Bowmanna skazano na 9 miesięcy, a drukarza braci Boock każdego na 6 miesięcy więzienia za to, że w piśmie „Syndicalist“ ogłosili list otwarty do żołnierzy angielskich, wzywający ich, aby nie strzelali do strajkujących i nie słuchali rozkazu, gdyby im strzelać kazano.

Praga. (TBK.) Strajk wrewirach węglowych w ciągu wczorajszego popołudnia wzmógł

się, szczególnie w Hniewinie, Duchowie i Bilińcu. Ogółem strajkuje 6.900 ludzi.

Izba Gmin.

Londyn. (TBK.) W dalszym ciągu dyskusji odrzucono poprawkę p. Kinga. Prezydent gabinetu Asquith zawiadomił Izbę, że w poniedziałek rozpoczyna się nowe rokowania między górnikaми a właścicielami kopalń. Wskutek tego dalsze obrady nad ustawą o płacy minimalnej odroczone.

Nędza i głód.

Londyn. (Tel. wł.) Nędza i głód, spowodowane strajkiem, szerzą się w całym kraju. W kilku miastach stoczono formalne bitwy o środki żywności, rozdawane przez władze. W niektórych miejscowościach Walii splądrowano sklepy.

Z kraju.

Pożar odbenzyniarni w Drohobyczu.

(Telefonem od naszego sprawozdawcy.)

Drohobycz 23 marca.

Sprawozdawca wasz miał sposobność rozmawiania wczoraj z dyrektorem odbenzyniarni p. dr. Pilatem, który raczył łaskawie udzielić mi następujących informacji o przebiegu katastrofy i akcji ratunkowej:

Pierwsze chwile katastrofy.

Pożar wybuchł — mówił dyr. Pilat — w nocy z środy na czwartek o godz. 12 min. 45. W chwili mianowicie, kiedy wchodziłem w bramę odbenzyniarni, usłyszałem nagle nadzwyczajnie silną detonację eksplozji i zobaczyłem, że stanął w płomieniach jeden z 8 zbiorników, znajdujących się na samym końcu fabryki, w sąsiedztwie całej grupy obiektów, stanowiących najbardziej istotną część rafinerii, a więc podgrzewacza stojącego, zawierającego stale 120 cystern ropy, tj. mniej więcej tyle, wiele odbenzyniarnia dziennie może przerobić, całego szeregu podgrzewaczy leżących, zawierających także znaczne ilości ropy, wreszcie 8 kotłów destylacyjnych.

Zbiornik, który eksplodował, o pojemności 500 cystern, był wypełniony 120 cysternami benzyny. Grozę niebezpieczeństwa powiększał jeszcze bardzo silny wiatr, który dął w kierunku innych zbiorników. Rzeczywiście pożar ogarnął jeszcze 2 zbiorniki, sąsiadujące ze zbiornikiem, który eksplodował. Z tych jeden zawierał 80 cystern, a drugi 300 cystern destylatu naftowego tj. nafty jeszcze nierafinowanej. Z tego ostatniego zbiornika udało się nam uratować 120 cystern przez przetłoczenie ropy, zawartej w dolnej części zbiornika, który tymczasem u góry płonął.

Akcja ratunkowa.

Wobec tego, że zbiornik, który się zapalił, jest już nie do uratowania, ograniczyła się akcja ratunkowa do zlokalizowania pożaru. Nadzwyczajne usługi w tym względzie oddały nam wały ochronne, okalające zbiorniki, których budowę w swoim czasie zaleciło rafinerii namieśnictwo. Szło nam przede wszystkim o ocalenie obiektów sąsiadujących z płonącymi zbiornikami, cośmy się starali uskutecznić przez przetłaczanie ropy z zbiorników i przez chłodzenie ich wodą z sikawek.

Należy przytem nadmienić, że zbiorniki są od siebie oddalone o 30 m., co wobec niekorzystnego wiatru i nadzwyczajnej palności materiału pomnażało grozę niebezpieczeństwa.

Drugim zadaniem naszym było uchronić od zniszczenia podgrzewacze i halę maszyn, które również były w bardzo wielkim niebezpieczeństwie. Nadzwyczajnie groźnie byłaby się ukształtowała sytuacja, gdyby był eksplodował podgrzewacz stojący, niebezpieczeństwo zaś było bardzo bliskie, gdyż podgrzewacz ten, zawierający ropę, stale zresztą do pewnej temperatury ogrzaną, rozegrzał się skutkiem pożaru bardzo

silnie, tak, iż obawialiśmy się, by katastrofa ta nie nastąpiła. Wypompowaliśmy tedy zeń całą zawartość t. j. 120 cystern ropy, chłodząc go przez cały czas pompowania bardzo pilnie, a nie zaniedbując przytem i reszty podgrzewaczy, któreśmy także stopniowo wypróżnili.

Ponadto zatkaliśmy przez zasypanie ziemią wszystkie kanały, łączące zbiorniki z halą pomp, które łatwo mogły się stać przewodnikami pożaru, gdyż płynęła nimi płonąca nafta.

W toku akcji ratunkowej zmienił się zresztą także na naszą korzyść kierunek wiatru, który zwrócił się w kierunku pola.

Pożar ugaszony!

Jeszcze wczoraj o godz. 2 w poł. niebezpieczeństwo nie było w zupełności zażegnane, a nawet można było oznaczyć sytuację jako wcale groźną. Zupełnie udało się pożar ugasić dopiero o godz. 7 wiecz.

W czasie pożaru były chwile tak groźne, iż obawialiśmy się, by nie spaliła się cała odbenzyniarnia wraz z rezerwoarami i zapasami, co by było przyniosło olbrzymie, wielomilionowe straty. O uratowaniu zbiorników płonących — jak już powiedziałem — nie było oczywiście mowy, gdyż zbiornik, którym raz pożar zawładnie, musi już paść ofiarą płomieni. Żar podczas pożaru był tak szalony, że żelazne blachy ścian zbiorników oraz konstrukcja żelazna — topiły się.

Rozmiary szkody.

Ostatecznie więc pożar zniszczył 3 zbiorniki i około 380 cystern ropy. Szkoda, jaką ogółem wyrządził wynosi około 500.000 K.

Szkodę ponosi właściwie konsorcjum towarzystw asekuracyjnych, któremu przewodzi Krakowskie Towarzystwo ubezpieczeń. Dodać jednak należy, że konsorcjum to ponosi szkodę względną, gdyż premie, wpłacane rocznie przez odbenzyniarnię, wynoszą 257.000 koron.

Przyczyny pożaru

nie zdołano dotychczas wykryć. Nie jest wykluczone, że ogień został podłożony, w obecnym jednak stanie rzeczy przesądzać o tem byłoby rzeczą przedwczesną; wyświetli to dopiero śledztwo sądowe.

Przyszły następca tronu w Galicyi.

Myślenice. (Tel. pryw.) Ludność miasta Myślenic przygotowała dla arcyksięcia Karola

Franciszka Józefa, który wczoraj przybył tu ze swym szwadronem, uroczyste przyjęcie. Domy ozdobiono flagami i festonami, w Rynku ustawiono bramę tryumfalną. Arcyksiążę z Jawornika udał się do Myślenic. Przed samym wjazdem do Myślenic arcyksiążę polecił zsiąść swemu szwadronowi z koni, to samo sam też uczynił; pieszo wszedł do miasta i przeszedł wśród szpaleru licznie zgromadzonej publiczności przez Rynek, dziękując ukłonami wojskowymi za entuzjastyczne okrzyki: „Niech żyje!”, jakimi przyjmowała go ludność. Przeszedłszy przez Rynek, dosiadł znowu konia i ruszył na czele swego szwadronu w dalszą drogę.

W Drogini witała arcyksięcia owacyjnie licznie tam zebrana ludność.

Aresztowanie wiceburmistrza Brzeska za oszustwo.

Kraków. (TBK). W Brzesku aresztowano Henocha Klappholza, wiceburmistrza m. Brzeska, prezesa kahału, dyrektora powszechnego Związku kredytowego, za zbrodnię oszustwa, popełnionego na szkodę gminy i za sprzeniewierzenie funduszów kahalnych.

Różne.

Z krwawych kart górnictwa.

Londyn. (TBK.) Według doniesienia „Daily Telegraph” podczas katastrofy w kopalni Mc. Kurtis w Oklahomie zginęli przeważnie Niemcy, Polacy i Węgrzy.

Mc. Kurtis. (TBK). Ze 116 zamkniętych górników wyratowano 26, z wólk wydobyto 81.

Katastrofy budowlane.

Lipsk. (TBK). W Klein-Tschocher zawaliło się rusztowanie przy nowej budowie, grzebiąc pod gruzami 10 robotników. Z pod gruzów wydobyto 6 robotników ranionych, z nich 2 ciężko.

Lipsk. (TBK). W pobliższej miejscowości Engelsdorf zawaliła się nowobudująca się przybudówka na dworcu kolejowym i zasypała 8 robotników. Jednego robotnika wydobyto z pod gruzów nieżywego, 3 ciężko ranionych, a 2 lekko.

Upadek „Banku amortyzacyjnego”.

Budapeszt. (Tel. wł.) Niewypłacalność „Banku amortyzacyjnego” i w dalszym ciągu nader żywo zajmuje tutejsze sfery finansowe. Dyrekcyja powierzyła kierownictwo Banku znów b. generalnemu dyrektorowi Hodossyemu, gdyż obaj dyrektorowi Somlo i Lorant złożyli swe urzędy. W dzień samobójstwa Szivaka zamknął Lorant kasy banku. Gdy poseł Baross oświadczył Lorantowi, że uzyskał w pewnym banku reeskont w wysokości 200.000 K i zażądał wobec tego, aby mu Lorant wydał weksle, znajdujące się w portfelu, Lorant odmówił temu żądaniu, twierdząc, że owe weksle są fikcyjne i bezwartościowe i że nie można ich puścić w obieg. Mimo to Baross zażądał od Loranta złożenia urzędu i wydania kluczy od kas. Lorant uczynił zadość temu żądaniu i Baross dysponował już nadal samostannie owymi wekslami banku. Opowiadają tu jeszcze wiele innych podobnych szczegółów tego rodzaju o manipulacjach w owym banku.

Na spekulacjach giełdowych stracił bank milion koron.

Pożar Joshivary

Londyn. (Tel. wł.) Z Tokio donoszą, że w czasie pożaru w dzielnicy „gejsz” Joshivara panowała w 2 dzielnicach miasta straszna panika. Wiele osób utonęło, wiele poniosło śmierć w płomieniach. Spłonęło 800 domów. Szkoda wynosi 1 i pół miliona taelów.

Depesze „Ekonomisty”.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wczorajsze uwagi generalnego sekretarza Banku austro-węgierskiego Prangera o polityce kredytowej Banku wywołały silne obawy co do dalszego ukształtowania się stosunków na targu pieniężnym skutkiem tego panowała na giełdzie wczorajszej wielka rezerwa. Mimo korzystnej oceny położenia międzynarodowego panowało powszechne zniechęcenie, które pod wpływem wiadomości o strajkach czeskich silniej się zaznaczyło. Szereg realizacji spowodował dość znaczną zniżkę wielkiej ilości walorów. W pierwszym rzędzie ucierpiały Alpy, Skoda, kredyty i koleje państwowe. Także w szrankach

DANIEL LESSUER.

24

Tajemniczy strzał.

Tłumaczyła Z. Habdankówna.

— No, no — zawołała. — Zresztą... Dziwną jesteście rasą. Ale trzeba przyznać, że jest w was indywidualność... Więcej, niż u Francuzów...

— Francuzi pozwalają nam w swym wolnym kraju na okazanie naszej indywidualności.

Księżna przerwała:

— Dlaczego moja córka rezygnuje z lekcji rosyjskiego?

— To ja zrezygnowałam z udzielania jej lekcji.

— Czyż podobna? — wykrzyknęła zdumiona lady Carrington. A powód, jeżeli wolno spytać?

— Pozwoli pani, że zachowam go przy sobie.

Lady Arthur uczuła się zachwianą. Pyszna jej duma napotkała na rzeczywistą godność. Zrozumiała, że mimo jej gorące pragnienie zbadań tej tajemniczej Rosyanki, ta dziwna, dumna istota nie otworzy przed nią ani jednego zakątka swej duszy. Sztuka jednania sobie innych była jej obcą i wydawała jej się niegodną lady Carrington. I oczy dumnej pani zatrzymały się na tej słowiańskiej postaci, której dziwaczność i tajemniczość zaczynała wytrącać ją z równowagi.

— Zresztą mniejsza z tem — rzekła w końcu. — Dla lady Maud i tak jest zbyt cenną znajomość języka rosyjskiego. Wkrótce wyjeżdżamy na południe, które opuściliśmy z iście śmieszny pośpiechem. Dolina de Chevreuse jest przyjemna dopiero w czerwcu. Wiosna jest

tu równie chłodna, jak w naszym Carrington-court.

Księżna rzadko kiedy mówiła naraz tak dużo. Ale w tej chwili chciała jak najdłużej obserwować Rosyankę i, być może, zachęcić ją do rozmowy. Ale nie udało jej się; czy dlatego, że cudzoziemka czuła się dotkniętą impertynencją przyjęciem, czy też, że może już z góry sobie postanowiła nie przedłużać rozmowy.

— Pozwoli pani, że się już oddalę — odrzekła Tatiana.

— Jak pani sobie życzy. Sekretarz wyrówna pani należność.

— Dobrze. Żegnam panią.

— „Lady Arthur” mogłaby pani dodać — zauważyła księżna. — Znasz przecież tak dobrze język angielski.

Ale cierpkie te słowa nie doszły już uszu Tatiany. Cudzoziemka, kiwnąwszy głową, szybko znikła za drzwiami.

Gdy księżna znalazła się sama, rozdrażnienie, hamowane silną wolą i wychowaniem, zlało się z uczuciem wzruszenia, równie dobrze hamowanego. Nagle szum zbliżającego się samochodu doleciał jej uszu. Lady Carrington szybko zerwała się z krzesła i dotknęła dzwonka elektrycznego. Służący, stojący bezustannie na straży przy jej drzwiach, natychmiast zjawił się u progu.

— Andrzej! Zdaje się, że przyjechał książę Omizoff. Zejdź natychmiast na dół i powiedz, aby tu do mnie wprowadzono Jego Ekscelencję i nie wpuszczaj nikogo, ale to absolutnie nikogo, podczas mojej z nim rozmowy.

— Słucham, milady.

— Ani nawet lady Maud. Rozumiesz?

— Słucham, milady.

Lokaj zbiegł ze schodów tak szybko, że o mało nie potrafił panny Kachintreff, która zatrzymała się na ostatnim stopniu wspinających, dywanami wyścielonych schodów.

Na środku obszernego przedpokoju wygalonowany marszałek z najwyższą czolobitnością zdejmował płaszcz z ramion przybyłego gościa.

Prawdopodobnie na widok tego to gościa Rosyanka zatrzymała się, jak wryta, i z twarzą śmiertelnie pobladłą i oczyma palającymi patrzyła w jego stronę. Ale nikt tego nie zauważył, ani służba z uniżonością kręcąca się dokoła niego, ani sam książę.

Książę Borys Omizoff był wspaniałym typem męskiej piękności. Więcej, niż wysokiego wzrostu, budowę miał cudną. Ubranie, przepysznie skrojone, uwydatniało szerokość wytwornych ramion i świetność torsu. Twarz owalna, szczupła, rysy drobne, wąs jasny, spojrzenie żywe, inteligentne, tworzyły obraz męskości, odwagi i dumy. Tylko od czasu do czasu można było spostrzedz na tej pięknej twarzy brutalny ruch dolnej szczęki, co nadawało jej wyraz dziokiego okrucieństwa.

I w tej chwili kilkakrotnie poruszył szczęką, gdy, zbliżywszy się do schodów, spostrzegł postać Tatiany. Widział ją po raz pierwszy w życiu. Ale powaga młodej dziewczyny, jej oczy, które nawet nie drgnęły pod jego spojrzeniem, ta wizja, aż nadto dobrze mu znana, istoty ascetycznej, trawionej tajemniczym powołaniem, o włosach krótkich, ubraniu nędznym i tym wiecznym toku futrzanym, który niejednokrotnie nawet w samej studentce wzbudzał odrazę.

Jednakże, gdy wstąpił na pierwszy stopień, na którym stała młoda dziewczyna, uchylił lekko kapelusza. Dobre wychowanie wzięło górę nad wrodzoną brutalnością.

Tatiana ujrzała włosy krótkie, jasne, z odcieniem rudawym. Gdy książę znikł jej z oczu, szybko wybiegła z pałacu i pobiegła w kierunku stacyi, gdzie czekał na nią Delchaume.

(C. d. n.).

przeważała przy nieznacznych obrotach chęć realizacyi. Nastroj ten trwał aż do końca giełdy mimo wiadomości o wyższych notowaniach w Berlinie.

Podwyższenie stopy procentowej przez Bank austro-węgierski.

Wiedeń. (Tel. wł.) Na wczorajszej giełdzie obiegała pogłoska, że Bank austro-węgierski nosi się z zamiarem podwyższenia stopy procentowej. Powszechnie panuje przekonanie, że prędzej, czy później istotnie nastąpi podwyższenie stopy procentowej.

Ujemne skutki spekulacji zbożowej.

Budapeszt. (Tel. wł.) Na tutejszej giełdzie zbożowej od kilku dni zapanowała tendencja zniżkowa, która coraz silniej się zaznacza ze względu na zbliżające się ultimo. Pszenica kwietniowa spadła od początku miesiąca dotychczas o 50 h, paździenikowa o 30 h. Są to skutki ekscesów spekulacyjnych ostatniej kampanii.

Ropa dla pruskich kolei państwowych.

Wiedeń. (Tel. wł.) Towarzystwo „Olex” otrzymało dostawę 2700 wagonów ropy dla pruskich kolei państwowych.

Z ostatniej poczty.

Z działalności komisji kolonizacyjnej. Memoryał komisji kolonizacyjnej za 1911 rozdano już posłom Sejmu pruskiego. W r. 1911 nabyła komisja 5 większych majątków, 12 mniejszych posiadłości i 15 gospodarstw chłopskich, z tego wszystkie posiadłości, dwa większe majątki i 6 gospodarstw chłopskich z rąk polskich. W r. 1911 osadzono 1443 kolonistów na 18.066 hektarach. Ogółem do końca r. 1911 osadzono 19700 rodzin o 118.700 głowach.

Z kronik bandytyzmu. W sprawie dokonanego w Łodzi zamachu na kasyera fabryki Geiera donoszą, że bandytów było trzech; pieniądze w kwocie 20.000 rubli wzięto bryczką Geiera; bandyci rozbili bryczkę zapomocą bomby, lecz nie zabrali pieniędzy, gdyż spłoszono ich. W pościgu zranili dwie osoby. Uwięziono ich w Widzewie.

„Vendetta” bandytów. Przed kilku tygodniami bandyci napadli w lesie gabińskim w gub. warszawskiej na kupca żyda Włoskiego. Po napadzie aresztowano trzech mężczyzn. Pozostali opryszkowie zaprzysięgli zemstę i zatrzymywali furę, czyhając na owego kupca. Poranili oni 6 osób i zabrali im pieniądze. Włoszianinowi Bałdydze, którego wzięli po ciemku za Włoskiego, obcięli nos i uszy i poranili go tak ciężko, że jest konający.

MAŁY FEJLETON.

ST. MAYKOWSKI.

Ruiny.

Ruiny, które wieczór do serca srebrnego przytulił, śpią. Ich ciszy białe brzozy strzegą.

Pod schodami, wśród których wyuczony tęsknoty Grał minstreł, żab się senne roznoszą rechoty.

Zaś w salach, co rozgwarem uczt pijackich [grzmiąły,
Gada słup, dźwigający strop gwiazdnej powały.

Zresztą cicho. W słowików zakochana chórze, Fontanna, już nie dzwoni o szczerbatą kruzę.

W zmurszałej rozpadlinie, którą nów ozdabia Swem złotem, śni nietoperz, wieczoru burgrabia.

Studnia, w której topiono łąchów, dziś wyschnięta, Łka pod mchem, lecz okrucieństw dawnych nie [pamięta.

Pismem kieruje KOMITET REDAKCYJNY.

Wydawca: Spółka wydawnicza „Gazety Wieczornej”

I serce niespokojnie nie uderza dziewczę
Pod jedwabiem: skruszone w trawie leżą drzewce.

Cichą, wysłaną gruzem pustkę mrocznych cieni,
Cudnie mech, miękki ruin poeta, zieleni.

Z pod gruzu źródło bucha, szepcząc w srebrnym [szlochu,
O pazu, co za miłość zgnił w piwnicznym lochu.

Zazdrość pana, co czi swej bronił ostrzem [szpady
I zdradę młodej pani śpiewa miesiąc błądy.

I znów cicho. Przez trawnik zatopiony mrokiem
Snuje się kot, świecący szmaragdowym okiem.

Rozwalony korytarz, którym z zamku szło się
W sad bliższego opactwa, gine w trawnej fosie.

Dyana z głaźnym uśmiechem szepce o opacie,
Co w szyby fraucymera pukał w gwiazd po- [świacie.

I stare serce ruin, w śnie mym wysrebrniałe,
Marzy... Brzóz straż nad niem kołyszą się [białe.

KRONIKA.

We wszelkich sprawach redakcyjnych należy się zwracać wprost do redaktora naczelnego dra Rogera Battaglini.

Kalendarzyk:

Dziś, sobota, rz.-kat. Wiktoryana; gr.-kat. Kondrata muez.

Wschód słońca o godz. 5:22 rano, zachód słońca o godz. 5:39 popołudniu.

Prognoza na dziś:

Galicja wschodnia: Zmienne, później rosnące zachmurzenie, niepewnie ciepota podnosi się, popołudn. ożywiony wiatr.

Galicja zachodnia: Pochmurno, czasem opady, nieco ciepło, zachodni ożywiony wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego:

W sobotę 23. marca o godz. 3-ej popoł. dla młod. szkolnej; „Eros i Psyche” baśń dramatyczna w 5 aktach Jerzego Żuławskiego.

W sobotę 23. marca o godz. pół do 8-ej wieczór „Sprzedana naręczona” opera komiczna w 3 aktach Fryderyka Smetany; występ Ireny Bohuss, oraz 3-ci i przedostatni gościnny występ Otokara Marzaka, artyści król. opery w Dreźnie.

Powszechne Wykłady Uniwersyteckie. W sobotę dn. 23 bm. Prof. Uniw. Dr. J. Łukasiewicz: „Jak powstają odkrycia naukowe?” (z dziejów astronomii). Zakład chemiczny Uniw. ul. Długosza 6. Początek o g. 7-mej.

Uniwersytet indyjski im. Adama Mickiewicza. W niedzielę dn. 24 bm., odbędzie się w Stowarzyszeniu stolarzy ul. Piesza 2, zabawa dla dzieci (od lat 6 do 10). Program wypełnią: opowiadania, bajki (obrazy świetlne), wierszyki, zagadki, zabawy ruchowe. Prowadzi p. Smulowska. Początek o g. 4 popoł.

Tow. mił. ogrodnictwa. Dziś w Inst. fizycznym ul. Długosza 8, praktyczna nauka przesadzania i cięcia roślin pielęgnowanych w mieszkaniu.

Z „Przyszłości”. Walne zgromadzenie Oddziału lwowskiego polskiego Towarzystwa abstynenckiego „Przyszłość” odbędzie się w sobotę 23-go marca br. o godz. 8-mej wiecz.

Mianowania. Namieśnik zamianował w etacie dyrekcji policyj w Krakowie, koncyplistę policyi, Kamila Gebhardta, komisarzem policyi, a praktykanta koncepcyjnego policyi, Alfreda Barte, oraz praktykantów koncepcyjnych namieśnictwa: dr. Reinolda Błażowskiego i Edwar- da Wnęka, koncyplistami policyi.

Walny Zjazd Polskiej Demokracji odbędzie się we Lwowie w niedzielę dnia 24 bm. w gmachu Ligi Pomocy przemysłowej przy ul. Pańskiej.

Nadanie prawa publiczności. Minister oświaty nadał prawo publiczności na rok szkolny 1911/12 1—4 klasie przyw. gimnazjum realnego Kongregacji Sióstr Świętej Rodziny z Nazaretu we Lwowie.

Ustąpienie dyrektora biblioteki uniwersyteckiej. Dr. Aleksander Semkowicz, długoletni dyrektor lwowskiej biblioteki uniwersyteckiej i znany pracownik na niwie historycznej, ustąpił

z swojego stanowiska i przeszedł na emeryturę. Rektor uniwersytetu dr. Ludwik Finkel i dziekan wydziału filozoficznego dr. Wartenberg złożyli mu wczoraj osobiście imieniem Senatu akademickiego wyrazy serdecznego uznania.

Jako następcę p. Semkowicza wymieniają w kołach naukowych kustosza dr. Mańkowskiego a także kilku profesorów wszechnicy.

Echa kradzieży kolejowych. Śledztwo w sprawie znanych kradzieży kolejowych, które prowadzi sędzia Batycki, wikła się ciągle i uporczywie. Sędzia śledczy ma więc do pokonania nielada trudności, gdyż i tak już utrudnia sprawę ogrom materiału. Obecnie zaszedł w tej sprawie nowy zwrot; oto Izba radna przychyliła się do prośby dwu głównych sprawców odsiadujących areszt śledczy, Wallnera i Wolfa i wypuściła ich na wolność. Dodać należy, że widoczne jest z przebiegu sprawy, iż należy spodziewać się wielu jeszcze niespodzianek.

Chciał wykorzystać ostatki. Jan Antoniewicz dowiedział się o groźnym dlań projekcie ministra Zaleskiego, dążącym do zniesienia loteryi liczbowej. Antoniewicz, liczący obecnie 60 lat, przegrał już dużo na loteryi, a tu ani rusz się „odbić”, bo „zamykają loteryę”. Powziął więc trochę ryzykowny zamiar i spełnił go. Zebrał mianowicie stare, nieważne już kartki t. zw. „reszkundy” i sprzedawał je takim kupcom, którzy nie umiejąc czytać, nie mogli też skonstatować, czy kartki są ważne. Policja przytrzymała go jednak na tym procederze i popsula mu cały interes.

Antoniewicz tłumaczył się, że nie umiejąc czytać, sam nie wiedział, czy kartki są dobre, czy też już nieważne. Policja uwzględniła to tłumaczenie i wypuściła Antoniewskiego na wolną stopę.

Zgubiono: Paszport zagraniczny d. Cluniela, — pugilares z 23 K; — pugilares z 20 K 4u; — kape-lusz dziecienny.

Znaleziono: 5 książeczek do modlenia i pugilares z monogramem B; — łyżkę, 2 widelce i nóż ze znakami F. D. R.

NADEŚLANE.

HELIOS KINEMATOGRAF - ARTYSTYCZNY w Filharmonii

Wesoły program w sobotę 23-go, niedzielę 24-go i poniedziałek 25-go marca.

1. Własne życie za 50.000. Sensacyjny dramat.
2. Narciarstwo. Obraz sportowy.
3. Okolicznościowy blacharz. Farsa.
4. Rocky Mountains. Widoki z aeroplanu.
5. Frycek maluje. Humoreska.
6. Dziennik Gaumond. Aktualności z tygodnia.
7. Piorunochron Pifkego. Trik.
8. POSTRACH PUSTYNI. Nadzwyczajne przygody z życia Europejczyków w Saharze. Walka z lwem. Napad Beduinów. 2549

Sprawozdanie giełdowe i towarowe

Spirytus.

Wiedeń 22. marca 1912 (telefon własny). Za towar skontyngentowany z dostawą narychmiastową za 100 Hl. płacono 64— do 68—.

Tendencja: bez zmiany.

Ropa.

Ceny ropy targu lwowskiego z dnia 22 marca 1912. r. Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego sennala Alfonsa Gostkowskiego, Lwów Pasaż Hausmana I. 1, tel. Nr. 1059. Ceny podane w halercach za 100 kg. loco cysternastacya Borysław, zamknięcie notowań godz. 5 popoł.

A) Ceny ropy związku producentów.

(Wedle podania Związku):

Związek żąda za prompt po ——. Ostatnia transakcja Związku ——.

B) Ceny ropy pozazwiązkowej.

Waluta (termin dostawy):

31. marzec	435—436
30 kwiecień	438—439
kwiec.-maj-czerw.	440—441
maj-czerw.-lipiec	442—443
kwiecień 1912—marzec 1913	445—455

Tendencja: Uspokojenie na targu znacznie słabsze, towar niechętnie znajduje kupców, niewiele transakcyj zawarto na prompt i kwiecień, dalsze terminy podano przypuszczalnie.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI.
Drukiem Spółki Drukarskiej „Prasa” ul. Sokoła I. 4.